

SCIENCE

GALLERY

Erasmus MC
Universitair Medisch Centrum Rotterdam

JAARVERSLAG 2020

SCIENCE GALLERY ROTTERDAM

2020

In het jaar 2020 opende de eerste pop-up tentoonstelling van Science Gallery Rotterdam: (UN)REAL. De opening viel midden in de eerste golf van de covid-crisis in Nederland. Dit vroeg om een jaar vol flexibiliteit en creativiteit.

BREINBREKERS EN ORGAANKWEKERS

In samenwerking van AVL Mundo (Atelier van Lieshout) trapte Science Gallery Rotterdam op 3 januari het jaar af met een speciale versie van de interactieve dilemma-rondleiding 'Breinbrekers en Orgaankwekers'. Tijdens deze rondleiding door mediators van Science Gallery hebben de deelnemende jongeren grote invloed op het verloop van de rondleiding. Zij bedachten onder meer een nieuw 'orgaan', waarvoor ze het idee verder uitwerkten in een workshop.

INFORMATIEBIJENKOMSTEN VOOR ONDERZOEKERS

Tijdens twee informatiebijeenkomsten op 21 en 27 februari maakten Erasmus MC onderzoekers kennis met Science Gallery Rotterdam als faciliteit voor onderzoekers om de dialoog met de samenleving aan te gaan met als doel maatschappelijke stakeholder bij wetenschap te betrekken en daarmee fondsaanvragen te ondersteunen. Sprekers tijdens deze bijeenkomsten waren Fred Balvert, Joyce Lebbink en William Myers. De bijeenkomsten zijn door 34 onderzoekers van Erasmus MC bijgewoond.

DIGITALE OPENING (UN)REAL

Één dag voor de officiële opening van de tentoonstelling (UN)REAL vond er een online opening plaats via Zoom voor de (UN)REAL kunstenaars, betrokken wetenschappers en partners. Tijdens deze opening kon men een (online) blik werpen op de tentoonstelling en spraken alle kunstenaars en betrokken wetenschappers over hun werk.

De volgende Erasmus MC onderzoekers en kunstenaars hebben een bijdrage geleverd aan (UN)REAL:

Onderzoekers

- Eline Bunnik
- Witte Hoogendijk
- Maarten Frens
- Arfan Ikram
- Caroline Klaver
- Steven Kushner
- Joyce Lebbink
- Aart Jan van der Lelij
- Francesco Mattace Raso
- Wiro Niessen
- Bas van Rijn
- Ruud Selles
- Marion Smits
- Virginie Verhoeven
- Meike Vernooij

Kunstenaars

- Clara Bolle (Rotterdam)
- Nadine Botha (Rotterdam)
- Suki Chan (UK)
- Nilou Esfandiary (UK)
- Antye Guenther (Rotterdam)
- Charlotte Jarvis (UK)
- Ana Lann (Frankrijk)
- Ani Liu (USA)
- Dan Lloyd (USA)
- Marit Shalem (Rotterdam)
- Gavin Vaughan (UK)
- Marleine van der Werf (Rotterdam)
- Louisa Zahareas (Eindhoven)

TENTOONSTELLING (UN)REAL

Zaterdag 4 april 2020 opende Science Gallery's eerste tentoonstelling in De Passage van het Erasmus MC. De tentoonstelling zou oorspronkelijk tot 1 juli 2020 te bezoeken zijn, maar vanwege de Covid-maatregelen is de tentoonstelling verlengd tot 29 november. De tentoonstelling omvatte 17 werken van lokale, nationale en internationale kunstenaars.

Gezien de omstandigheden rondom het coronavirus werd de tentoonstelling veelal online bezocht. Via de [website](#) kon men alle kunstwerken bekijken en de toelichting door de wetenschappers lezen. Tussen 4 april en 29 november heeft de website 8.699 unieke bezoekers getrokken.

BAD AWARD

Op 2 juli bood Science Gallery Rotterdam gastvrijheid aan de uitreiking van de BAD Award (Bio Art & Design Award) georganiseerd door ZonMw. De BAD Award is een jaarlijkse internationale competitie. Het doel is kunstenaars en ontwerpers te laten experimenteren met bio-kunst en -design en het verleggen van de grenzen van kunst en wetenschap. Vanwege de coronamaatregelen was er in 2020 geen grote bijeenkomst die het decor van de prijsuitreiking kon vormen. In plaats daarvan was er een kleinschaliger evenement waaraan de 12 teams en de juryleden deelnamen. Tijdens deze dag hebben de Science Gallery mediators de teams rondgeleid door de tentoonstelling (UN)REAL.

Coming of Age in a Biohacking Era, Gavin Vaughan. Onderdeel van (UN)REAL tentoonstelling 2020

TOURS IN DE WEEKENDEN

In de zomermaanden was de tentoonstelling te bezoeken in microtours voor kleine gezelschappen (max. 4 personen). Hierbij werd het gezelschap rondgeleid door 2 mediators. Het mediatorteam bestaat uit zowel medische als kunststudenten. De tour was interactief ingestoken, waarbij vooral werd ingegaan op de achterliggende visie en wetenschap van het kunstwerk. In totaal zijn er 59 microtours geweest waarin 183 mensen zijn rondgeleid.

ONLINE CONTENT

September t/m november 2020

Vanwege de coronasituatie en de maatregelen was het voor het publiek lastiger om de tentoonstelling (UN)REAL in het echt te bezichtigen. Hierdoor is besloten extra online videocontent te maken om de online ervaring te verbeteren. Deze content bevatte een algemene [video](#) over de tentoonstelling (UN)REAL, een [video](#) over het kunstwerk van Charlotte Jarvis, een [video](#) over het kunstwerk van Gavin Vaughan en een [video](#) met kunstenaar Amy Karle en Erasmus MC onderzoeker Roberto Narcisi.

ARS ELECTRONICA FESTIVAL

Ars Electronica Festival is een jaarlijks festival voor mediakunst in Oostenrijk. Dit jaar vond het in hybride vorm plaats. Samen met de andere Science Gallery's bundelden we de krachten met Ars Electronica en meer dan 120 steden over de hele wereld voor een internationaal festival van kunst, technologie en samenleving. De bijdrage van Science Gallery Rotterdam bestond uit een compilatie van video's over de tentoonstelling (UN)REAL.

EDUCATIEVE VIDEO'S

Speciaal voor middelbare scholieren vanaf 15 jaar zijn er 4 educatieve video's gemaakt. In deze video's sprak Nizar el Manouzi met een (UN)REAL kunstenaar en de betrokken Erasmus MC wetenschapper over bepaald thema in de tentoonstelling. De video's hebben raakvlakken met de vakken: science/biologie, kunst/tekenen, CKV, filosofie en burgerschap.

De video's werden o.a. gedeeld via de docenten nieuwsbrief van Science Gallery Rotterdam waar zo'n 28 docenten van verschillende middelbare scholen en mbo scholen op zijn ingeschreven. Bij elke video ontvingen zij een docentenhandleiding met

Phantom Sensations°, Nilou Esfandiary. Onderdeel van (UN)REAL tentoonstelling 2020

verschillende vragen/discussiepunten passend bij de video. Deze zijn zowel individueel als klassikaal te behandelen.

Suiker

Nizar sprak met kunstenaar Nadine Botha en Erasmus MC wetenschapper Aart Jan van der Lelij over Nadine's kunstwerk en de werking van suiker in ons lichaam en maatschappij.

[Zie video hier.](#)

Biohacking

Nizar sprak met kunstenaar Gavin Vaughan en Erasmus MC wetenschapper Joyce Lebbink over Gavin's kunstwerk en het bijzondere fenomeen biohacking.

[Zie video hier.](#)

Transformaties

Nizar sprak met kunstenaar Clara Bolle en medisch ethicus Eline Bunnik over Clara's kunstwerk en over welke invloed transformaties hebben op iemands leven.

[Zie video hier.](#)

Vrouwelijk sperma

Nizar sprak met kunstenaar Charlotte Jarvis en Erasmus MC wetenschapper Bas van Rijn over Charlotte's kunstwerk en over nieuwe technologieën binnen vruchtbaarheidsonderzoek.

[Zie video hier.](#)

BIJENKOMST ERASMUS MC ONDERZOEKERS

Tijdens een online bijeenkomst werden Erasmus MC onderzoekers ingelicht over de nieuwe Research Code van het Erasmus MC en over Science Gallery Rotterdam. Sprekers tijdens deze bijeenkomst waren Hans van Leeuwen, Fred Balvert, Angela van Tilborg en Aad van der Lugt. De bijeenkomst is door 34 onderzoekers bijgewoond.

CLOSING WEEKEND (UN)REAL

Eind november vond het online closing weekend van (UN)REAL plaats. Gedurende drie dagen vonden vier online events plaats:

Video, 'New Techniques, New Ethics'

Hoe beïnvloeden kunst en wetenschap elkaar? William Myers, curator van (UN)REAL, en Erasmus MC wetenschapper Bas van Rijn gaan in gesprek over nieuwe technieken binnen wetenschap en de manier waarop kunst ethische kwesties en de implicaties daarvan bevroegt.

[Zie video hier.](#)

Online workshop, 'Sugar, A Cosmology of Whiteness'

(UN)REAL kunstenaar Nadine Botha verzorgde een online Zoom-workshop over haar kunstwerk 'Sugar, A Cosmology of Whiteness'. Tijdens de workshop creëerde de deelnemers een alternatieve geschiedenis van de opkomst van het moderne tijdperk en de verspreiding van het kolonialisme. Niet vanuit het perspectief van de mens, maar vanuit het perspectief van suiker.

Video, 'Dr. Good investigates: What is reality?'

(UN)REAL kunstenaar Robert Good gaf een online performatieve lezing over wat realiteit nu precies is. De lezing zette de kijkers aan het denken door de 'realiteit' vanuit zowel artistieke als wetenschappelijke perspectieven te onderzoeken.

[Zie video hier.](#)

Video, 'Online Artist Talks'.

In deze video kwam elke (UN)REAL kunstenaar aan het woord over hun werk.

[Zie video hier.](#)

Video, 'Future Visions'

In deze video gaan (UN)REAL kunstenaar Amy Karle en Erasmus MC's onderzoeksteam Roberto Narcisi, Enrique Andres Sastre en Yannick Nossin in gesprek over kunst en wetenschap. Hoe kan kunst de wetenschap ondersteunen? En vice versa?

[Zie video hier.](#)

Governance & Organisatie

Naast supervisie en adviseren over het programma van Science Gallery Rotterdam, werkte het bestuur dit jaar de Governance & Organisatie verder uit met het oog op positionering binnen het Erasmus MC en de samenleving. Daarnaast was het bestuur en het team van Science Gallery nauw betrokken bij de planvorming voor de eigen ruimte van Science Gallery binnen EREAD.

MEDIATORS

Het team van mediators die rondleidingen geven en activiteiten begeleiden is dit jaar gegroeid tot 12 jongeren, voornamelijk studenten geneeskunde en kunsten. Zij werken voor Science Gallery Rotterdam op uitzendbasis.

PARTNERORGANISATIES

Ook in het institutionele veld zijn veel positieve reacties op de missie en visie van Science Gallery Rotterdam. De volgende organisaties zijn betrokken geweest bij de activiteiten.

Deze partners representeren stakeholders en dragen bij met expertise, inhoud of (financiële) middelen.

Science Gallery International - <https://sciencegallery.org>

Platform van de negen Science Gallery's in de wereld. Het verzorgt gezamenlijke faciliteiten, zoals huisstijl, website en het open call platform, trainingen en bijeenkomsten en initieert samenwerkingen, zoals internationale events, uitwisselingen en onderzoeksprojecten. Daarnaast werkt het aan internationale promotie van Science Gallery, behartigt het de belangen van de SG's en onderzoekt het mogelijkheden voor uitbreiding van het netwerk van Science Gallery's in de wereld. Het geeft niet alleen de Rotterdamse wetenschap maar ook de Rotterdamse kunstenaars een wereldwijd podium met de mogelijkheid om kunstwerken internationaal te presenteren.

CBK-Rotterdam (Centrum Beeldende Kunst) - <https://www.cbkrotterdam.nl>

Adviseert over kunstinhoudelijke aspecten van programma's, tentoonstellingen en presentaties. Vanaf 2022 wil het een financiële bijdrage (15 – 20k) leveren om de betrokkenheid van Rotterdamse beeldend kunstenaars mogelijk te maken.

KCR - <https://kc-r.nl>

Heeft een netwerkfunctie voor het aanbieden van kunst- en culturaanbod voor het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs in Rotterdam. Daarnaast biedt het cursussen en bijeenkomsten gericht op het professionaliseren van dit aanbod.

Zadkine - <https://www.zadkine.nl>

Biedt 200 mbo-opleidingen in de regio Rotterdam. Duizenden mbo studenten ontdekken hier hun toekomst: toekomstige vormgevers, ondernemers, technici, logistiek, commercieel en zorgmedewerkers. Zadkine heeft onderwijsprogramma's i.s.m. KCR op het gebied van burgerschap, cultuur en innovatie die passen bij de programma's van Science Gallery.

Willem de Kooning Academie - <https://www.wdka.nl>

Studenten van onder meer de opleiding Transformation Design hebben deelgenomen aan workshops en leveren daarmee een bijdrage aan de inhoud van tentoonstellingen. Daarnaast geven ze rondleidingen. Deze samenwerking wordt de komende jaren verder gestructureerd.

Geneeskunde Studenten In de Stad GIDS - <https://gidsbureau.nl>

Maakt verbinding tussen de opleiding geneeskunde en maatschappelijke projecten. Het bestuur van GIDS en een aantal studenten werken mee aan het ontwikkelen en uitvoeren van plannen om Rotterdamse jongeren te betrekken bij Science Gallery.

Civitas - <https://www.civitaswelzijn.nl>

Jongerenwerk- en welzijnsorganisatie die gelooft in talenten en denkt in kansen. De organisatie is actief in verschillende wijken van Rotterdam. In overleg met GIDS is Civitas Welzijn gevraagd om gesprekken te organiseren tussen Science Gallery en jongeren in de wijken.

Centre of Expertise Kunst & Educatie - <https://www.ahk.nl/onderzoek/coe-artseducation/>

Nieuw initiatief van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, dat expertise, advies en onderzoek biedt in kunsteducatie. Samenwerking kan liggen op het gebied van advies en evaluatie van modellen voor educatie en co-creatie.

Erasmus Universiteit Rotterdam - <https://www.eur.nl/essb/onderzoek/erasmus-sync-lab>

Erasmus SYNC-lab is onderdeel van Erasmus School of Social and Behavioural Sciences (ESSB) met als missie om door onderzoek te begrijpen hoe jonge mensen zich ontwikkelen tot leden van de samenleving die een eigen bijdrage leveren. SYNC-lab is stevig verankerd in vernieuwende perspectieven op de dynamische ontwikkeling van de hersenen van adolescenten. Vanuit de theoretische en empirische benadering is SYNC-lab geïnteresseerd in Science Gallery Rotterdam als plek waar co-creatie tot stand komt.

Atelier van Lieshout - <https://www.ateliervanlieshout.com>

Atelier van Lieshout bevindt zich in het M4H (Merwehaven – Vierhaven) district, een voormalig haventerrein aan de voet van de Rotterdam Science Tower, dat de Gemeente Rotterdam wil ontwikkelen tot 'makers district'. Zo lang Science Gallery

nog niet over eigen faciliteiten beschikt voor o.a. opslag en een hands-on werkplaats, kan Science Gallery gebruik maken van ruimten van Atelier van Lieshout.

Europese Commissie - <https://www.horizon-eu.eu>

Horizon Europe, het raamwerkprogramma voor wetenschappelijk onderzoek van de Europese Commissie streeft naar versterking van de positie van onderzoek in de samenleving. Science Gallery Rotterdam initieert en participeert in projecten die hiervoor Europees geld krijgen. Voor wetenschappelijk onderzoekers die Europese subsidies aanvragen zijn de activiteiten van Science Gallery Rotterdam ondersteunend, o.a. voor publieksparticipatie en -communicatie.

Waag - <https://waag.org/nl>

Onderzoeksinstituting op het kruispunt van kunst, wetenschap en technologie. Het verkent de sociale en culturele impact van nieuwe technologieën vanuit de waarden open, "fair & inclusive". Waag heeft eerder in Europese projecten samengewerkt met Science Gallery Dublin. Op dit moment werken Science Gallery Rotterdam en Waag aan een gezamenlijke aanvraag bij de Postcodeloterij met de titel Future Lab Young (FLY).

ESA - <https://www.esa.int>

Naar aanleiding van de masterclasses in 2021 heeft het Directorate Science van ESA in Noordwijk Science Gallery Rotterdam benaderd voor mogelijke samenwerking in een *artist in residence* programma. Dit voorziet in de selectie van een kunstenaar via een open call om een project uit te voeren rond research van ESA en het Erasmus MC.

Rotterdam Make It Happen - <https://rotterdammakeithappen.nl>

De merkalliantie van Rotterdamse organisaties heeft Science Gallery Rotterdam in 2020 benoemd als een van de *flagship* projecten. Dit betekent dat projecten gedeeld kunnen worden via de kanalen en media van de partnerorganisaties, wat het publieksbereik van activiteiten van Science Gallery Rotterdam ondersteunt.

NETWERK DINER

Namens Hans van Leeuwen vertegenwoordigde Fred Balvert Science Gallery Rotterdam op 16 januari tijdens een netwerk diner in het huis van de Provost (Rector) van Trinity College Dublin. Eerder op deze dag was het toetreden tot Science Gallery International van Emory University, Atlanta, VS publiek gemaakt. Bij het diner waren ook een aantal donateurs van het eerste uur van Science Gallery Dublin aanwezig.